

V Bratislave, 17. 7. 2025

Stanovisko Slovenskej komory architektov k zrušeniu architektonickej súťaže "Návrh realizácie obnovy sídelnej budovy - Slovenské národné múzeum"

Slovenské národné múzeum, ako vyhlasovateľ súťaže, zrušilo 15. 7. 2025 architektonickú súťaž návrhov overenú Slovenskou komorou architektov, v ktorej sa hľadala podoba obnovy sídelnej budovy Slovenského národného múzea na Vajanského nábreží v Bratislave. V oznámení o zrušení SNM uvádza ako dôvod informáciu od Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, že momentálne nedisponuje financiami potrebnými na spracovanie projektovej dokumentácie a stavebnú realizáciu, ktoré nadväzujú na súťaž návrhov.

V prvej etape súťaže bolo podaných 28 návrhov. Do druhej etapy postúpilo 5 tímov, ktoré odovzdali vypracované návrhy do 30. 6. 2025. Následne, ešte pred vyhodnotením súťaže, bolo publikované oznámenie o jej zrušení.

Slovenská komora architektov ako samosprávna stavovská organizácia chráni záujmy svojich členov a členiek - autorizovaných architektov a architektiek - v tomto prípade férovú súťaž podľa vopred dohodnutých pravidiel. Zrušenie súťaže po odovzdaní návrhov bez vyhodnotenia a udelenia cien a odmien predstavuje nielen zmarenie stoviek hodín práce súťažiacich tímov, ale aj narušenie dôvery v inštitút súťaže návrhov so širším presahom, než je tento konkrétny prípad.

Úlohou Slovenskej komory architektov vyplývajúcou jej zo štatútu je chrániť celospoločenský záujem v oblasti architektúry a tvorby vystavaného prostredia. Najlepším spôsobom hľadania vhodného návrhu obnovy budovy SNM je práve súťaž návrhov, kedy odborná porota hodnotí anonymné návrhy na základe kvality. Z výsledku súťaže nebudú benefitovať iba architekti, autori víťazného návrhu, ale celá spoločnosť, obzvlášť ak ide o sídelnú budovu erbovej inštitúcie z dielne architekta M. M. Harminca, ktorá je dnes v havarijnom stave.

SKA citlivo vníma zložitú finančnú situáciu, v ktorej sa Slovenské národné múzeum a kultúra ako taká momentálne nachádza. Uvedomujeme si, že projekčné dopracovanie súťažného návrhu a realizácia stavby sú finančne náročné procesy. Aktuálna nedostupnosť financií však nemusí brániť tomu, aby bola súťaž návrhov riadne dokončená a priniesla víziu, ktorej realizácia môže počkať na vhodnejšie podmienky. Takýmto spôsobom bolo postavených množstvo hodnotných stavieb, ktoré dnes tvoria charakter našich miest a obohacujú slovenskú kultúru.

Vedenie SKA má záujem podieľať sa na vyriešení vzniknutej situácie k vzájomnému prospechu súťažiacich aj spoločnosti, preto sme požiadali o stretnutie generálnu riaditeľku SNM pani Andreu Predajňovú, kde by sme chceli spoločne nájsť možnosti, ako architektonickú súťaž návrhov korektne ukončiť.

Nora Vranová

Predsedníčka Slovenskej komory architektov